

TELEGRAFUL ROMAN.

N^{ro} 3. ANULU XI.

Sabiiu 17. Ianuariu 1863.

Telegrafulu' iese de doua ori pe septemana: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la expeditura foiei; pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a, prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciele din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12. fl. pe 1/2 anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litere mici, pentru „doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Gazeta' „Bucovin'a“ ne aduce in partea sa oficiosa

Diplom'a imperatesc'a

in privinti'a insigniului ducatului Bucovinei; — carea pentru insemnatatea eii cea mare o'mpartasimu aicea in traductiune fidela din cuventu in cuventu.

Noi Franciscu Iosifu Antaiulu, din mil'a lui Domnedieu Imperatulu Austriei, Regele Ungariei si alu Boemiei, Regele Lombardiei si alu Venetiei, Slavoniei, Galitiei, Lodomeriei si Iliriei, Archiducele Austriei, Mareducele Cracoviei, Ducele Lotaringiei, Saliburgei, Stiriei, Carintiei, Carnioliei, Silesiei de susu si de josu si alu Bucovinei, Mareducele Transsilvaniei, Marchionului Moraviei, Conteles principiaru alu Habsburgei si alu Tirolului, Marevoievodu alu voivodatului serbescu etc. etc. am intielesu cu placere, ca diel'a credintiosului Nostru ducatu alu Bucovinei au innoitu preamunit'a sea rogare, substernuta din partea comisiunei de incredere inca la anul 1849. pentru aplacidarea unui insigniu propriu de tierra.

Ca parte din Daci'a vechia tier'a acesi'a sub guvernulu principiloru Moldoviei se adnumera la asi'a numit'a „tier'a de susu“, mai tardiu se insemna cu numele Arborosa Plo-nina si pe urma dupa fagetulu dintre Cernautiu si Wiznitz Bucovin'a.

Pecandu inainte de Stefanu celu Mare o mica parte a tieriei de dincolo de Prutu se tinea de Galiti'a, ear unele tinuturi muntesci de Transsilvani'a, marginile Moldaviei, prin urmare si ale Bucovinei prin invingerile eluptate de principele numitu incontr'a Poloniloru si Unguriloru se detiermurira prin tractate proprii, in urm'a caror'a decatra apusu si miedianopte formau mediuin'a Dnistrulu, valile Serafimesci, Colacinulu si riulu Ceremusiu, apoi de catra mediadi isvorele cestui din urma, ale Suceavei, ale Bistritiei si ale Trotusiului pana la Milcovu. Tie'ra acesi'a, locuita la nceputu da Daci, apoi impoporata de coloniele lui Traianu, pe timpulu migrarei poporeloru fu cercetata de Goti, Gepidi, Hunni, Avari, Unguri, Tatari si alte semintii, care lasara dupa sine numai urme de grozavii si pustiiri.

In atari impregiurari grele, ce tinura mai o miia de ani, poporulu indigenu fu opritu in calea sea catra trepte mai inalte de cultura si trebui sa fia multiemitu a-si senti vieti'a, datinele si limb'a prin fug'a in intunereculu paduriloru, dupa ce cu armele 'n mana nu se mai potu lupta incontr'a barbariloru navalitori.

Numai dupa-ce, in urm'a impreunarei intrunu statu a singuriteloru tinuturi foste d'abia legate prin Principele Dragosiu puterea populatiunei prin aperarea de poporele vecine crescuse in catu-va, ajunse statulu acesi'a subteroulu Stefanu celu Mare faima maretia prin invingerile lui cele stralucite asup'a inamiciloru crestinatatii si ai civilizatiunei, de care vorbescu pana 'n diu'a de astadi numeroasele biserici si monastiri Putn'a, Volovetiu, Radauti, Suceav'a, Solc'a, Moldoviti'a, Suceviti'a, Dragomirna, Prisac'a, si mai multe altele.

Din momentulu aceli'a, in care Bucovin'a prin tractatulu din 7 Maiu 1775. fu unita cu coron'a Nostra, incep'u a respira tier'a sub binecuvantarile unui regimu blandu de dusmanile, ce o turburasera pan' atunci necurmatu, si a se bucura de o trepta de cultura mai inalta. Se cladira drumuri, ce 'nlesnira comerceulu, agricultur'a si industri'a luara sboru, in tote partile se 'nfiintia scole si asi'a se puse temeli'a unui venitoru mai bunu, spre care cauta Bucovin'a cu incredere vesela. Dupa ce se uni tier'a cu scepstrulu Nostru, se puse mai

antaiu sub administratiune militara, apoi la a. 1788. se uni cu Galiti'a; 1790. fu proclamatata de provincia autonoma, cu tribunale locale proprii; 1804. se prevediu si cu unu Forum nobilium; 1807. iar se facu unu cercu alu Galitiei si remase in calitatea acesi'a subordonata guvernulu galitianu pana la a 1848.

Resultandu insa din esperinti'a cascigata, ca diferinti'a limbei, a datineloru si obiceiuriloru nu producu dorinti'a de contopire cu Galiti'a, de aceea la a. 1848. Ne am induratu a radica Bucovina la rangulu ducatulu si i-am daruitu autonomia administrativa, carea, dupa cercarea facuta 1860. de a o uni cu Galiti'a, nu reusise, currendu dup' aceea se rastabili cu statornicia. Prin legea fundamentala de statu din 26 Febr. 1861. acesta restituire a autonomiei credinciosului Nostru ducatu alu Bucovinei, prin carea i se dedu representatiunea de tierra si se chiama a lua parte la senatulu imperialu, o-am garantatu si prin imperatesc'a Nostra resolutiune din 26 Augustu 1861. Ne-am aflatu indemnati a-i darui unu insigniu propriu alu tieriei.

Concedemu indeosebi, ca representatiunea tieriei a credintiosului Nostru ducatu alu Bucovinei si organele eii sa se servesca de acestu insigniu ducalu lucratu cu colorile artificiale si descrisu incele urmatore. Pe scutu impartitu de-alungulu in albu si rosu, pusu cu fati'a nainte unu capu naturalu de bouuru si comitatu de trei stele in triunghiu verticalu. Scutulu-lu incungiura o mantia rosia tivita cu frandje de aur, cupusita cu ermelinu si radicata cu ciucuri de aur preste coltiurile scutulu, si deasup'a mantalei jace o pelaria ducala de aur, ornata cu pietrii scumpe si de jumetate umpluta cu rosu.

Pentru mai mult'a 'ntarire a tuturoru acestor'a am subsemnatu diplom'a de fatia cu numele Nostru imperatescu cu man'a propria si am demandatu a se aternu sigilulu Maiestatii Nostre imperatesci.

Data si edata prin iubitul si credintiosulu nostru Antoniu cavaleru de Schmerling, Mareceriu alu ordinului Nostru imp. austriacu Leopoldinu si alu mareducaturu badenesu pentru credintia, consiliarulu Nostru intimu actualu si ministrulu de statu, doctoru de drepturi etc. in cetatea Nostra imperiala si resiedintiala Vien'a in diu'a a nou'a a lui Decembre, anulu dupa nascerea lui Christosu o miia optu sute sisiesedeci si doi, a imperieloru Nostre alu cincispredeceale.

Franciscu Iosifu m. p.

Ministru de statu:

Antoniu cavaleru de Schmerling m. p.

La p. n. demandare propria a

Mai. Sele c. r. Apotolice:

Carol cavaleru de Reich m. p. consiliaru ministerialu.

Ne vine forte strainu, ca diplom'a acesi'a imperatesc'a n'o publicara, ba nici ca o mentionara nici diuarele oficiose si semioficiose, si nici vreunulu din cele private vienesse. —

Siedinti'a

Universitatii natiunei sasesci din 27/15 Ian. 1863.

Dupa verificarea protocolulu neschimbatu din siedinti'a publica tinuta in 17. Ian. enuncia d. Procomite Conradu Schmidt, ca pe diu'a de astadi sta la ordinea dilei de consultatu adress'a de multiemire catra Mai. Sea Imperatulu pen-

tru p. n. deciziuni în privința creării tribunalului apelativ și a portării speselor administrative din partea statului, precum și a rezoluției imperatoresce la reprezentatiune Universității din 29 Martie 1862., — care adresa s'a proiectat și primit cu votu unanim prin Universitate în ședința din 17 Ian. 1863. — Dep. Sabianu Rannicher citește adresa formată de densul. Dep. Cincul-Mare Balthes propune, ca adresa să se primească în formă făcută de concipientul fără schimbare și dezbateră. — Dep. Sighisioarei Gull propune o modificare stilistică citită de densul în ședința, carea într'acolo, la Universitatea sa-si reserve inadinsu dreptul de a modifica statutul pentru tribunalul apellativ.

Dep. Orastiei Balomiri declară, cumca pusețiunea sau construcțiunea la începutul conceptului de adresă despre poporul german alu Sasilor din Trannia (das deutsche Volk der Sachsen) nu are locu potrivit în adresă această de mulțimire, pentru că e numai o istoria particulară despre Sasi, și adresa această a Inclitei Universități are a se face numai în numele poporului sasesc, ci a poporimii întregi din fundul regesc, adică și a Românilor și a Magiarilor; pentru că deciziunile Maiestății Sale, pentru care se face această adresă de mulțimire, nu ating numai pre poporul sasesc, ci și pre Români și Magiarii din fundul regesc, și în ședința Universității această reprezentare nu numai pre Sasi, ci și pre Români și Magiarii din fundul regesc. Numirea de „deutsches Volk der Sachsen“ nu cuprinde în sine poporimea întreagă din fundul regesc, ci numai pre Sasi, și asiă facându-se, toată în fața adresei pomenire de „deutsches Volk der Sachsen“, apare ca în fundul reg. n'aru fi locuitori de alte naționalități, ci numai Sasi. Deci propune, ca construcțiunea din începutul adresei, nepotrivindu-se cu caracterul acesteia, să se ștergă. — Într'alte se declara pentru cuprinsul adresei în formă ei făcută cu aceea adăugare oșebită, ca statutul întărit de Mai. Sca despre crearea tribun. apellativ, de și Dni Pari fi doritu altminteră și de și nu s'a întărit după proiectul Incl. Universității, totuși mai mult respectă îndreptățirea egală națională și cuprinde în sine mai multă speranță de a se realiza îndreptățirea egală națională, decât statutul proiectat de Incl. Universitate.

D. Procomite reflectă, ca Universitatea națiunii sasesci are caracterul sau propriu basat pe istoria și dreptu, ce nu se poate denega, și de că Români, pe lângă totu sprijinul din partea Universității, pentru de a deveni națiune deplin îndreptățită cu celelalte popore conlocuitor, încă nu ocupa pusețiunea și dreptul de națiune, diu nu e de vina Universitatea.

La această răspunde dep. Balomiri, ca densul n'a vorbit în contra numelui „Univers. sasesc“, ci numai în privința numelui de poporul sasesc, și cumca numirea „poporul german alu Sasilor“ cu „Universitatea“ nu-si identice.

Dep. Miercurei Macellariu declara, ca se învoiesce cu parerea d. Procomite în privința construcțiunii d'antăiu din adresa, însă observa, ca numirea „Sachsenland“, în contra căreia și până acum la toate ocaziunile date deputații de naționalitate română au protestat, n'o afla legală și citeza unu decretu din an. 1765. de sub Mari'a Teresi'a, prin care se oprește numirea „pământu sasesc“ și se demănda întrebuintarea termenului „fundu regesc“, și ca numirea această la naționalitățile celelalte asiă e de neplăcută, ca concordatul la confesiunile acatolice. Deci propune, ca în locu de numirea „Sachsenland“ să se primească termenul „fundu regiu“. Ear în privința tribunalului apelativ declara, ca densul aru fi fostu mai bucurosu fără acestu tribunal, cu atât mai vertosu, cu catu în Trannia se afla unu tribunal apelativ, și de că se creează în fundul regesc unu foru apelativ, aru pot pretinde Secuii și Români câte unu foru apelativ deosebit.

D. Pres. curma dispută prin asertiunea, ca „pământu sasesc“ e unu dreptu istoric, ce nu se poate dispută.

Dep. Löw reflectă colegului seu Macellariu, ca de și are instrucțiune a nu întrebuinta cuvântul „Sachsenland“, totuși în contra convicțiunii sale cu atât mai puțin poate lăra, căci instrucțiunea nu-i impune în modu obligatoriu alta numire în locu de „Sachsenland“.

Pres. resuma parerile vorbitorilor și declară, ca parerile dep. Balomiri și Macellariu se afla isolate, ca prin urmare remane adresa în formă primitivă.

După aceea Gull, dep. Sighisioarei poartă consultare despre propunerea sa pentru modificarea de mai sus, și după ce majoritatea parerilor nu se pot cunoște din dezbateri, propuse Pres. votarea singulară, din care rezultă, ca 12 deputați, cu cei patru Români, au fostu în contra propunerii lui Gull, ear 8 pro.

După încheierea consultării în privința adresei, s'au citit prin dep. Rannicher două comitive compuse, ca și adresa, de densul, ună către Esc. Sea Pres. gub. cont. de Crenneville, altă către Esc. Sea Ministrul și Can. aulicu Cont. de Nádasdy, cea din urmă în formă de mulțimire din partea Universității, care comitive se primescu neschimbate cu votu unanim.

Pres. enuncia, ca ședința proxima va fi mâine în 28/16 Ian. în carea sta la ordinea zilei statutul pentru crearea forului apellativ și alegerea personalului.

Covasna în 9 Ianuarie 1863. Dina din 6 Ianuarie a. c. în care serbea Biserica ortodoxă, orientată Aretarea Domnului, fu o zi de mare însemnatate pentru noi. Prin clopotele bisericesci, ce la 6 ore dimineața se tragea, ni se dău signalul, ca servitiul Ddieescu se începe. Asiă noi din despartimentul secțiunii de Gendarmaria c. r., ai celei finanțare și totu odată și Compania a 13-a dela Regimentul c. r. Br. Cölner, ce staționează aici în Garnisonă, ca unii ce — prin ordin datat din 4/16 Ianuarie a. c. către toate Comandele Militare c. r. în acestu opidu aflatore a Prea Cinstitului Parinte gr. răsăriteanu de aici Nicolae Popoviciu eram invitați a lua parte la servitiul Ddieescu, ne grăbirăm amesuratu ordinii superioare a ne investă că la Parada, — de și gerul pela noi era adevăratu alu Bobotezei — și a purcede spre S-ta Biserica. Aici ajungendu togmă candu se celebră servitiul Liturgiei, ne ordonă D. Comandant Capit. de Henricu în frontul usii Biserice, precum fu și în 6 August 1862 și 22 Septembrie tot a aceluasi an. Deci fiindu cu luarea aminte la Servitiul Ddieescu, candu intonă On. Parinte la esirea cu sf. Daruri „Pre prea Înaltitulu și bunu stăpânitorulu Imperatulu nostru Franciscu Iosifu I-lea etc. se dedă de către Militia de linia 1. salva; la signalul sfintirii sf. Daruri a 2. salva, și la eschiamarea „Cu frică lui Ddieu“ a 3-a salva; abea însă se descărcară puștile, și auzim că clopotele se tragu, eara doi crescini duseră o masă pregătită cu covor frumos, ceea ce ne puse în cunoștință, ca vom merge la rin. Aci D. Capitulu prin comandă desfăcă Compania în două părți, și o parte în pași scurți porni înaintea S-telor Steaguri Bisericești, dinapoi carora urmă On. Parinte între sfesnicele, ce le duceau princi în sticare îmbrăcați; eara cealaltă parte de Compania urmă O. Parinte, dinapoi carora apoi în siru potrivit au urmatu nu numai masa creștinilor de această religie, ci mai mulți și de alte religii. În tipula acestei sub cântece melodișe ale Parint. și ale nou venitului bravului Invatatoriu și Cantaretu Ioann Flesieru, și sub tragerea clopotelor ajunserăm la locul celu pregătit pentru sfintirea apei. Aci eara după începeră servitiului la chiamarea Duchului Sântu se dedă 1 salva, la intonarea „Si pazește Dómne pre Prea Înalt. nostru Imperatu Franciscu Iosifu I-ul“ a doua salva, la cântul „In Iordanu etc.“ a treia salva. După aceea D. Parinte venindu spre c. r. Militia, comandă D. Capitulu ingenunchiare și Prea Cinstia Sa boteză dela Comandant milita de a rendulu, cu atatu mai multu, ca acești militari — că Bucovineni — se tinu de religie ortodoxă; apoi Gendarmaria și finanțele; și în urmă rosti P. On. Parinte din frontul militiei cuvinte patrunzătoare despre însemnatatea zilei acestia, apoi ne provocă, că romani se fimu credincioși și viteji buni Tronului Austriei, precum totdeauna națiunea noastră română au fostu, este și va fi; și în urmă după mulțumita către D. Com. Capit. ne reînțorserăm catra casarmă; eara Parintele boteză pre poporul remas acolo.

Astufeliu se serbă la noi Prasniciu Botezulu Domnului, care de cinci ani și mai bine, decandu me învertescu prin diferite Comune ale Haromsechiului, precum: Brețicu, Vasiarheiu și Poiană sarată, nu amu potutu vedea; care și D. Ofi-

Ceri într-o asemenea lauda harnică a acestui tineru Preotu, ce se distinge dintre toți Preoții romani din Haromsehiu.

Astufeliu sau serbatu și diu'a onomastica și a numelui Maiestatii Sale Imperatului totu cu sfintirea apei, și asiă pompa, încatu acestu Preotu sau facutu ta e placutu, atât înaintea DD. Oficieri ai acestui Batalionu, catu și înaintea altoru corporatiuni de oficio late; de unde se pôte vedea, ca nu fara tèmeiđ imi luau voia a aduce aceasta fapta la cunoscintia publicitatii, totu odata esprimendu-mi compativim-a, ce o amu ca- tra acestu vrednicu Preotu, dicendu: ca e paguba, de se afla unu astfeliu de Preotu harnicu și vrednicu intro asemenea Parochia comunala seraca. Unu soldatu.

Vien'a. În privintia Mitropoliei române orientale se scrie „Lloidului de Pest'a“ din Vien'a, ca aceea s'aru fi desbatutu de cur, ndu ntr'o conferintia ministeriala, dar decisiunea ei finala inca nu se pare a fi aprôpe. Atât'a însă se crede, ca a-esta Mitropolia va cuprinde nu numai pre Români din Transilvania, ci și pre cei din Ungaria, de ôre ce Ministeriulu de stat și Cancellaria aulica ungara s'aru fi unitu la pareri în acestu punctu. —

Vien'a. În diet'a Austriei de jos se pertractara în sedintia din 23^{ia} Ian. două obiecte momentose: necasulu pensarilor din Vien'a și impregiurime, ce cerea în modu imperativu urgentia unei ajutorii, și subventionarea scololoru industriale din Vienn'a. — În diet'a Boemiei se folosi de punerea unoru societăți și publicarea unoru referate pentru frecări nationale între Germani și Cechi, ce ilustra de ajunsu ur'a între cele două partide. E de văieratu, ca, între asemenea frecări seci, pentru alinarea necasulu lucrătorilor celor multi de bumbacu, ce în urm'a evenimentelor din America ajunsera la sepa de lemn, nu se face mai nimic. — Obiectele cele mai momentose din diet'a Moraviei sânta două proiecte aduse de dr. Ghiskra și consortii lui, dintre cari unul privește la îmbunătățirea sortii clerului de jos, altulu la eliberarea de la militia ascultătorilor de tehnica. — Din diet'a Austriei de susu de asta data nimic de interessu comunu. — Diet'a stirica desbata în privintia desdaunării pământului.

Ungaria.

Mare sensațiune face în foile germane și ungare o brosiură ăsta din dilele ăstea în Pest'a sub titulu „A megol-dáshoz“ (la deslegare). Titulu ne arata, ca tendintia ei e a desfasura un proiectu, după care încalciturile, ce există între Ungaria și imperiulu austriacu, să se pôte deslegă într'unu modu multemitoru pentru ambele părți. Noi ne reținem de discussiuni premature asupra ei, și încongiurându atât de faimele vorbite asupra ei din partea foilor vieneze, câtu și laudele, ce-i se aduc din partea diarelor ungare, ne marginim a espuna pe scurtu planulu, ce-lu croiesce. Deslegarea cestiunei se ingreueaza prin necrederea, ce sustă între Ungaria și imperiu; Ungaria adica se teme, ca tramitendu ablegatii sei la senatulu imperialu, va perde autonomi'a sea, imperiulu iara, resignându la ăst'a, ca va slăbi centralitatea și pôterea sea. Pentru deslegarea cestiunei nu e destulu, ase re'tôrce cine-va la diplom'a din 20 Oct. 1860. nici la patent'a din 26 Febr 1861, ci la sanctiunea pragmatica. Tôte tierile de sub corôn'a S. Stefanu sa aiba unu Ministeriu — ori cum se va numisi o dieta în Pest'a, celelalte tieri în Vien'a; ambele ăstea desbatu, judeca. aducă legi, care apoi și le comunica, și deca se'nvoiescu amendouă corporatiunile guvernamentale, atunci decisiunile substernendu-se Mai. Selé Imperatului și sancționandu-se, devinu legi obligatore; la casulu din contra se alegu din ambele părți deputati pentru unu comitetu imperialu — Compromissu, — care desbata numai asupra punctelor de diferintia. În modulu ăst'a s'aru impacă tôte pretensiunile atât a le diferintieloru tieri, câtu și ale imperiului întregu. —

Asia dara se vede, ca și acestu proiectu nesuesce după unu dualismu, de care e foarte problematicu, ca sterges'aru prin proiectatulu „compromissu“ ori nu. — Autorulu brosiurei se credea mai întâiu a fi Pavêlu de Somssich; „Lloydulu de Pest'a“ însă aduce în nr. seu 17. o dechiaratiune espressa a numelui autoru, ca brosiura nu e scrisa de elu. —

Bucovina.

În 820 Ian. se ținut a trei'a sedintia a dietei Bucovi-

nene. Noi impartasim lucrările ei după „Bucovin'a“ extractive în următoarele: Protocolulu sedintiei trecute se citește și aprobăza. Pres. anunția, ca deputatiloru de Costinu și Turetzki li s'a datu concediu de cate-va zile, ca au încursu cate-va petitiuni, în fine ca cele trei comitete alese în sedintia din urma s'au constituitu, și conducatori ai ăcelor'a s'au alesu: pentru comitetulu ordinei lucrărilor dep. Rakwitz, pentru comitetulu petitiuniloru dep. Bendell'a, pentru comitetulu verificatiunei dep. Ianoviciu. Pe urma ca prin emissulu presiului tierii s'au asternutu adunării unu proiectu de lege asupra patronatulu scôlei și a concurentiei scolastice că a trei'a propusatiune a Regimului.

La ordinea dilei e referat'a comitetului despre ordinea lucrărilor; dar nepotendu-se îni lucrările ăstelu'a pres. amână obiectulu pe sedintia următoare. Acum ară veni referat'a Comitetului Tierii despre proiectulu pentru arcarea desdaunării de quartir a preotimii greco-orientale; dar fiindu bolnavu referintele, pre-ied. întreba, sa se amâne obiectulu ori sa se alăga unu comitetu non pentru desbaterea și relatiunarea în ăst'a cauza.

Dep. Simonoviciu propune amanare până la finirea ordinei lucrărilor. — Dep. Pitei propune alegerea unui comitetu nou de 5 Membri. Simonoviciu rămâne pelanga parerea sea. — Pitei reflectăza, ca elu propune unu comitetu nou pentru darea parerei asupra propusatiuniloru regimului. Rakwitz crede, ca înainte de tôte se cere aducerea unei ordini a lucrărilor și se alatura lângă Simonoviciu. Asemenea dep. dr. Fechner. Majoritatea priimesce propunerea Simonoviciana.

Presied. provoca adunarea, a se enunția asupra obiectului alu treilea din ordinea dilei, adica asupra alegerei unui comitetu pentru cercarea proiectului de lege privitoru la dietele Capitanului Tierii și ale deputatiloru dietei.

Dep. Simonoviciu cere si amanarea acestui obiectu până la primirea definitiva a ordinei lucrărilor.

Siefulu tierii, Contele Amadei chiania atentiunea adunării asupra scumpetei timpului, care trece nefolositu, și cere pertractarea propusatiuniloru regimului, apoi a ordinei comunale, „a sufletului fia-carei constitutiuni“, Dep. Isseszeskul (după eterografi'a „Bucovinei“, ear după ortografi'a româna credem ca Issacesculu) se alatura lângă parerea prevorbităului, formulându-o mai deapropo.

Votându-se, proiectulu de amânare alu dep. Simonoviciu cade, și parerea Contelui Amadei, formulata mai deapropo prin dep. Issacesculu, se radica la concludu.

După ăceia se trece la alu patrulea obiectulu alu ordinei dilei, alegerea unui comitetu pentru legea comunale.

Dep. Simonoviciu, pentru că să nu-si calce consecutiua, cere amanarea ăstei alegeri de comitetu până la primirea definitiva a ordinei lucrărilor; ear neprimindu-se ăcăstă părere, apoi propune alegerea unui comitetu de 9 membri, din cari 3 sa s. ia din comunele satesci, 3 din proprietarii mari, 3 din cetățieni, precum și din camera comerciala și industrială a Bucovinei.

Dep. Procopoviciu se multimesce cu numeralu de 9, cere însă alta proportiuni, și anume 2 membrii din orasie împreună cu camera comerciala și industrială, 3 din proprietarii mari și 4 din comunele satesci.

Simonoviciu modifica parerea sea în modulu ăst'a.

Dep. Dr. Fechner încă se'nvoiesce cu numeralu de 9, cere însă pentru fiecare parte câte 3 membrii, „cari se se alăga prin facare grupa din diet'a întreaga.“

Majoritatea după o scurta desbatere asupra ăcelorui trei proiecte diferite, priimesce celu adusu de Procopoviciu amplificatu în privintia compunerii comitetului (din teta diet'a) prin proiectulu dr. Fechner.

În comitetulu pentru legea comunale se alegu: dintre cetățieni Alth și Rakwitz, dintre proprietarii mari Bendell'a, Costinu și Petroviciu, pentru comunele satesci Iaworski, Pitey, Woinarowicz și Procopowicz; ear în comitetulu pentru dietele deputatiloru Alth, Fechner, Miculiciu; Bendell'a și Iaworski. —

Principatele române unite.

În privintia tributului, ce-lu platesce Români'a Turciei, aduce „Bucovin'a“ într'o corespondintia următoarele date foarte interessante. Români'a da-

toresce Turciei 1,500,000 lei pe anu, ear Turci'a e da' ore Romaniei la 60 millioane de lei pentru treburile armatei turcesci din resbelulu orientalu. Din acesta datoria Pori'a n'a respunsu inca nici o para, si asi'a ce e mai firescu, decatu ca statulu romanu sa-si subtraga datoria sea din tributulu anualu! Turci'a s'aru scapa de datoria sea cam preste 50 ani, si atunci apoi Turci'a iara-si va pote cere tributulu, de care acum de vr'o trei ani se face a nu sci. — Aci se implinesce verbalmente: Lasa-me, sa te lasu! —

Lloydului pestanu i se scrie din Bucuresci, ca s'a formatu o societate compusa din dd. Maighilomanu, Golescu, Arionu s. a. persoane inalte, carea cerca a realisa planulu infiintarei unei linii de feru de-la Galatiu la Bolgradu la marea neagra si de a cladi aici unu portu. —

Acelasi diuarius ne spune, ca comun'a bisericesca evangelica din Galatiu si-a radica casa de rogatiune impreuna cu casa parochiala si scola, care au costatu 3000 galbini, din cari 1000 i-au contribuit diferitele reuniuni Gustavu Adolfiale. Principele Sturdi'a daruise inca la a. 1845. locul pentru cimiteriu, principele Ghic'a in anulu urmatoriu locul de cladire.

„Romanulu“ ne spune, ce domn. Constanti'a Dunce'a a sositu in Bucuresci si au asternutu camerei unu proieptu pentru infiintarea si organizarea institutelor de educatiunea fetelor. „Romanulu“ adauga, ca proieptulu preste totu e forte bunu si practicabilu, si doresce, ca sa afle in camera priimirea, ce merita. In fine promito, a se re'ntorce mai tardiu la acestu obieptu, si noi inca promitemu on. nostri cititori, ca vom pandi cu scumpatate la toti pasii, ce se voru face pentru crescerea genului femininu prin acesta demna fia a Romaniei. — Asteptamu cu incordare a citi in „Concordi'a“ ce va din proieptele laudatei autrice, sciindu din cuvintele densei chiaru, ca a predatu on. redactiuni ore care date spre publicare.

Russi'a.

Despre lucrurile din Poloni'a citimu in „Press'a din Vien'a:

De cate ori cumparatorii de sclavi din Americ'a sosescu la tiermurile vestice ale Africe, e indatinatu regele din Dahomei a face venatoria. Venatulu ce si-lu procura cu aceasta ocaziune, consta din omeni de colore neagra, din ai sei supusi. In fruntea ordelor sale armate se repede asupra fugintiloru Negri, aruncandu arcanulu pre dupa capulu celoru mai juni si mai robusti dintre densii. Indata ce acestu rege feroce africanu si-a procuratu atatea victime, cate a fostu tocmitu cu negociatorii de sclavi, demanda, pentru de ai face impotenti de fuga, a se tai'a sclaviloru ven'a picio-rului dreptu, in care stare infirma cu manile legate pre dupa spinare se preda aceasta marfa omeneasca negociatoriloru in schimbu pentru bani sunatori. Intemparile ce se petrecu de vr'o cateva zile pre campulu remnului Poloniei, ne face far' de voia a ne reproduce asumutiile regelui din Dahomei asupra sirmaniloru Negrii. Sub nume si pretextu de recrutatiune se facu acolo totu atatea venatorii de omeni, cu acea distingere insa, ca acesti'a suntu omeni albi, civilisati, cari se prindu prin arcanele organeloru regimului rusu in remnulu Poloniei.

Barbatulu, carele este in fruntea regimului in remnulu Poloniei, acelu-asu Marquis Vielopolski, pre carele mai deunadi jurnalulu „Revue des deux Mondes“ 'lu caracterisa de regeneratorulu Poloniei, sa se fia exprimat, ca spre demolirea ferberii spiritelor din ti'ra e de neaparata lipsa o „recrutatiune“. Regimulu rusu, dupre cum se pare, nu lasa a i se dice acest'a si dou'a ora, si presentia in Petropole a Principelui Constantin, „Namiesticu“ alu regatulu Poloniei, fu esplotata, spre a se pune in lucrare acea „recrutatiune“.

Unu telegramu de-la marginea Poloniei fu in stare a ne anuntia inainte cu doue zile, ca lucrulu se petrecu in cea mai mare linisce, dupa care telegramu aru fi pututu lumea sa creada pentru unu momentu, ca autoritatea regimului rusu au reportatu o mare victoria fara intrebuintiare de mediuloce silnice. Insa dupa acestu anunciu urma o astufeliu de deslucire, in catu aceea ce aflamu din epistole private si diuare despre inceputulu recrutatiunei din Varsiovi'a din 15 a lunei cur., chiaru de amu lepad'a tote esageratiunile, este destulu de ingrozitoriu, spre a escita inspaimentarea lumei civilisate. Nu de formele statelor culte se tiene regimulu rusu in regatulu Poloniei, nu o simpla mesura de asentare, ci o sugrumare generala militara esecutata cu puterea este aceea, ce se intreprinde, nu spre a recruta soldati, ci spre a prinde persoane suspiciose politice si spre a le arunca in companiele penale din Orenburg si din Causasu.

In noptea din 15 se trase din partea trupelor ruse imprejurulu Varsoviei unu cordonu impenetrabilu. dupa care a inceputu recrutatiunea. Spre medulu noptiei toti, cari se allau pre strade fura inchisi, dupa care a urmatu incusitiunea din casa in casa. Nici o casa nu fu crutiata, fiecare 'si dedu contingentulu seu, tineri si barbati, lucratori, meseriasi, studenti devenira prizonieri fara distictiune de familia, si deaca dinu templare persona cautata nu fu aflata, fu luat parintele sau fratele dreptu chizasiu. Citadel'a din Varsiovi'a in modulu acest'a fu umpluta cu „recruti“, si dupa cum se aude, se continua modulu acestu nou de recrutatiune in noptea din 16 in Varsiovi'a cea muta de terore. Nu e vorb'a insa aici de o mesura, carea remane tiermurita asupra capitalei tierci. Regimulu rusu a facutu tote pregatirile de a „recruta“ in intrég'a ti'ra in asemenea modu, si se pare decisu, a sugruma ori si ce incercare de resistinta in modulu celu mai necrutatoriu. De pazirea vreunei ordine in procederea acest'a nici ca e vorb'a; atatea persoane se prindu, cate 'su numai cu putintia, pentru-ca nu e vorb'a de a recruta soldati, ci pentru de a escita o groza folositoare si pentru de a departa pre cei politice suspiciosi diu ti'ra. Acest'a 'i metodulu, prin carele cugeta Panvlasismulu regimului rusu a linisci Poloni'a si a o regenera. „Cu inim'a sangeranda“, se scrie 'lu „Czas“ celu-ce apare in Cracovi'a, „cu ochii plini de lacrimi privesce populatiunea la furtulu fratiloru sei, esecutatu in liniscea cea mai misterioasa, si aceasta recrutatiune in armariile sale atatu crudela, catu si lipsita de tota consciinta este socotita de cea mai crancena persecutiune, din cate a suferitu poporul polonesu din partea Rusiei.“

Dupa o depesia telegr. ce o priimimu tocmai la 'ncheierea numerului de astadi, prinacestea apesari s'au si aprinsu revolutiunea in Varsiovi'a si impregiurime.

Germani'a.

„Kreuzzeitung“ din Berlin'a publica, ca eabinetulu din Petropole protesteaza incontr'a candidaturei ducelui de Coburg, care ca unchiu alu princ. Alfredu totu asi'a e de aproape de cas'a regesca engleasca, ca si ducele de Leuchtenberg de cas'a imperiala rusésca.

Itali'a.

Comitetulu natiunalu. dechiar'a intr'unu manifestu, ca nu si-a schimbatu directiunea si nu recunósce alta autoritate, afara de regele.

Franci'a.

„Patri'a“ demintesce faim'a, ca Russi'a, pandindu la incurcaturi, ce s'aru pote nasce (unde? Red.), aru concentra trupe in Bessarabi'a.

Pentru ajutorirea iuristiloru romani, de-la academi'a c. r. din Sabiiu au mai incursu:

Prin staruinti'a P. On. D. V. Protopopu Ioann Russu din Sabiiu:

Prein Parohulu Nicolae Cumanu dela Comunitatea basericesca gr. cath. dein Bradu 7 f. Prein Parochulu Ioane Clein dela comunitatea basericesca gr. cath. dein Sadu 1 f. Prein Vasilie Cumanu dela comunitatea bes. gr. cath. dein Revasielu 1 f. Dein partea Parochului Vas. Cumanu dein Revasielu 40 x. Prein Parochulu Ioane Veltianu dela Comunitatea gr. cath. dein Ghisasa de susu 80 x. Prein Parochulu Pavelu Lebb dein Sialdorfu s'a adunatu sum'a de 5 f. 5 x. v. a. si anume:

Dela densulu 1 f., Preutes'a Rachil'a 10 x., Mari'a Vladu nepot'a preotului Lebb 30 x., dein lad'a baserice 1 f., Curatoriulu Mateiu Duma 10 x., Dein lad'a comunala 1 f. Ioan Codre Antiste comunalu 30 x. Vasilie Manu 10 x., Pavelu Georgie 10 x., Ioan Candiciu Crasnicu 10 x., Soci'a s'a Mari'a Candiciu 10 x., Dumitru Bince 10 x., Soci'a s'a Mari'a Bince 10 x., Chelemenu Ioseph Evreu 50 x., Mari'a Ciocica ved. seraca 5 x., Gligoru Casian 10 x. Sum'a 15 f. 25 x.

67—1 Loteria in folosulu seraciloru,

Tragerea urmeza in 17/5 Febr. 1863.

Casciguri 1000 si 100 galbini in aur,

100 „ 100 taleri de confederatiune,

100 florini in argintu,

si o multime de alte obiepte de aur, argintu, brontiu, porcelanu, sticla, etc.

2000 nimeritori, in pretiu la 40,000 florini.

1 sorte costa 50 xr.

Cine ia 5 sorti, capeta 1 gratis.

I. C. Sothen in Vien'a.

La comissiuni din afara se ceru epistole francate, si pe deasupra 30 xr. pentru list'a de tragere la timpulu seu.

Sorti se afla la espeditur'a „Telegr. Romanu.“